

indicator of the quality of education. The purpose of any higher vocational training institution is the formation of a professionally mobile skilled worker. In connection with the significant changes taking place in various aspects of the socio-cultural, political and spiritual life of Ukraine, in the conditions of reforming the country's economy and the emergence of the labor market, globalization of the world economy, the introduction of new technologies, there is a need for changes in the field of higher professional education. In order to increase the competitiveness and mobility of future specialists, the demand for skilled workers has increased. They should be able to perform specific professional tasks quickly, without a period of adaptation and internship, and be prepared for retraining, advanced training and, even, for changing the profession

Key words: professional education, professional mobility, professional competencies, labor market

THE ESSENCE OF THE PROFESSIONAL MOBILITY PARADIGM

Maiboroda Rymma, Lecturer of the Foreign Languages Department,
Mykolayiv V. Sukhomlynskyi National University, Ukraine

The aim of the article is to reveal the essence of the professional mobility paradigm.

The methodology of the study lies in applying methods of analysis, synthesis, comparison, generalization, as well as in the using of terminological, ideological and semantic, historical and cultural approaches.

Results. In the conditions of a market economy, information and technological development, the functions of vocational education are expanding considerably, which corresponds to the world tendencies of continuous professional education – education throughout life. In this regard, the following areas of development of this educational sector are of particular importance: intellectualization of a vocational education, taking into account scientific and technical achievements, the introduction of the latest technologies; the formation of a market of educational services; modernization of information, a scientific-methodical and logistical support of its functioning; a person-oriented approach in professional education and upbringing; the development of social partnership; an international cooperation.

It should be mentioned that in a modern society mobility becomes a condition for survival and success. When it comes to educational mobility, it implies the individual's ability to learn in general and to learn from something new, in particular. The winner is the one who learns faster and accordingly has the opportunity to respond in a short time to any «challenge». It's time for professionals. In order to make the full use of the labor force potential, it is necessary to form a professional mobile qualified specialist in the walls of the university. Today, we need not only well-trained professionals, but also specialists who can and wish to learn and adapt to new conditions.

The researchers have identified professional mobility as the willingness and ability of the worker to quickly change the performance tasks, jobs and even specialties within a profession or industry, the ability to quickly master the new specialties or changes that have come about as a result of technical transformations.

Thus, professional mobility is not an innate quality, but is formed in the process of education, training, obtaining life experience and professional activities. The process of creating a professional specialist mobility can be most effective in the process of higher professional education.

Novelty. The phenomenon of professional mobility is studied as an indicator of the quality of education. The paper provides the deep analysis of the professional mobility concept at the turn of the XX – XXI centuries.

The practical significance. The obtained results of the research can be used for teaching special courses on the problems of professional mobility in the fields of cultural studies, higher professional education, everyday life.

Key words: professional education, professional mobility, professional competencies, labor market.

Надійшла до редакції 2.11.2017 р.

УДК 130.2

КУЛЬТУРНА АНТИНОМІЯ «СЕЛО–МІСТО» В УЯВЛЕННЯХ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Рибчинська Ольга Василівна, пошукувач кафедри культурології та хореографічного мистецтва,
Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк
finovska04@ukr.net

З'ясовується питання адаптації сільської молоді в соціокультурному середовищі міста та її уявленнями про відмінність міської і сільської культур. Виявлено сприйняття сільською молоддю міської культури і бачення свого майбутнього в контексті антиномії сільської і міської культур. Сутність дослідження полягає в застосуванні методу масового опитування респондентів із застосуванням анкетування, що дозволяє визначити напрями й тенденції взаємодії сільської й міської культур у момент найбільшого їх протистояння. Розкрито ціннісні орієнтири молодого покоління, вихідців із сільської місцевості в процесі маятникової урбанізації та адаптації до культурних умов міста. Виявлено, що майже 85% сільської молоді вже в момент адаптації до умов

міської культури орієнтується на подальше проживання в місті, однак не дуже переймається підвищенням своїх запитів у сфері спеціальної культури.

Ключові слова: культура, місто, село, антиномія, міщани, селяни, ідентифікація, руралізація.

Постанова проблеми. Проти вага міського й сільського в щоденному побуті існує здавна. Міська культура завжди була зразком для села. Міська мода, хоч із деяким запізненням, але потрапляла спочатку до найзаможніших верств населення, а згодом ставала набутком широких селянських кіл. Приклади тому – вишиті сорочки, шовкові пояси, кантуші та багато інших історично атрибутованих аксесуарів, що мають міське походження. В українському фольклорі пріоритет міської культури особливий вияв знаходить у весільних піснях: міські прикраси не дорівнюються до сільських, куплений на ринку коровай кращий за випечений вдома, міські коровайниці вправніші за сільських. Що більше місто, то й більша цінність куплених там речей, тому всі вони, «як не з Вільгова, то з Кийова», рідше з ближнього міста чи містечка.

Сучасний стан села іноді має вищий статус від міста. Особливо це стосується т.зв. «царських» сіл. Вони заможніші, платоспроможніші. І все ж слово «село» частіше звучить як приниження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Антитеза «село – місто» не вперше ставиться в наукову площину як у світовій, так і вітчизняній науці. В умовах різних країн це протиставлення має свої особливості. В західноєвропейських країнах різниця між міськими й сільськими умовами менша, ніж в Україні, в арабських та африканських країнах незмірно більша.

З'ясуванням різниці між містом і селом в українських реаліях в контексті трудової міграції населення займалися С. Панарін, А. Акаєв, Р. Капелюшников, М. Лукашевич, М. Туленков, О. Блинова та ін. Молодіжні аспекти міграційної активності та соціалізації в новій спільноті вивчали О. Блинова, І. Бондаревська, О. Бондарчук, В. Вагін, В. Васютинський та ін.

Особливість нашого дослідження полягає в тому, щоб з'ясувати, якою бачиться ця різниця недавніми молодими носіями сільської культури та в чому бачать відмінності між ними й собою їхні ровесники з міста. В такому ракурсі це питання українськими науковцями ще не розглядалось.

Мета статті. З'ясувати, чим же відрізняються сільські мешканці від міських в очах найінтелектуальнішої частини молодого покоління – студентської молоді. Серед них мали бути як вихідці з села, так і міста, з тим, щоб скласти узагальнений образ антиномії «місто – село» в сучасному українському соціокультурному середовищі. З цією метою проведено анкетування студентів Хмельницького торговельно-економічного коледжу віком 16–18 років.

Основний інтерес нашого опитування стосувався сприйняття сільською молоддю міського побуту й культури та ким вони бачать себе у майбутньому, міщанами чи селянами, поки що не адаптувавшись до міста.

Результати цього дослідження й лягли в основу пропонованої статті. Термін антиномія передбачає парадокс або нерозв'язну суперечність [12; 23] Антиномія дефініції сільської й міської культур засадничо побудована на тому, що сільська культура – це культура села, села, творцями і носіями якої є селяни. Городяни-дачники, селяни, що працюють у місті, і службовці, що працюють у селі, не є носіями сільської культури. Міська культура – це культура великих і середніх не сільськогосподарських поселень, звичайно великих індустріальних і адміністративних центрів. Її представниками не можна вважати мешканців більшості українських районних містечок та селищ, які переважно вихідці з села і за інерцією тримають город, домашню живність, їздять у село обробляти земельні ділянки і значною мірою з цього забезпечують свої потреби в харчуванні, водночас не залишаючи часу для задоволення специфічних для міста культурних потреб.

Відмінність між містом і селом вітчизняна соціологія культури підмічає в низці специфічних особливостей. Відомий фахівець із соціології культури Л. Коган, який займався вивченням особливостей сільської культури, головними серед них вважає нерівномірну завантаженість працею протягом року, що проявляється в наднапруженому у весняно-літній та осінній періоди та мінімальної зайнятості взимку, специфічні довірливо особисті взаємини представників сільської громади, взаємодопомога серед односельців, підпорядкування індивідів принципам традиційної моралі у виборі шлюбного партнера, вихованні дітей, особистої поведінки, що піддаються колективному обговоренню формуванню громадської думки, яка служить основою прийняття індивідуального рішення, що означає високий рівень колективізму при прийнятті індивідуальних рішень, обмежений життєвий досвід, локальна замкнутість, недоступність багатьох видів культурної діяльності, що не сприяє формуванню розвиненого культурного смаку та імунітету проти низькопробної продукції масової культури, що хлинула в село в останні роки [12; 65].

Міська культура в умовах України має такі ознаки: високу щільність забудови міської території, розвинену логістику, в культурному просторі міста безліч закладів дозвілля, побуту та культури, індивідуалізм, розкутість поведінки, можливість створювати або вибирати коло спілкування за інтересами, анонімність соціальних відносин, віртуальне спілкування замість особистого, високі психічні навантаження через великі витрати часу на дорогу і стояння в чергах, монотонної праці та постійного знаходження в натовпі, несприятлива екологічна ситуація, ослаблення здоров'я, необхідність занять оздоровленням та лікуванням, організований пошук рекреаційної діяльності [9; 45].

У соціально-економічному розвитку село відстає від міста. Відповідно й рівень добробуту селян та соціальна структура села нижчі. Тому село завжди рівняється на місто і переймає від нього все і не лише позитивне. Внаслідок цього стираються і сільські традиції. Відтак сьогоднішнє село – це ще й полігон для синтезу сільської й міської культур, основним призвідцем якого постає молодше покоління а також колишні селяни, що навідуються до рідних місць. Не завжди цей експеримент відбувається мирно. Як вважає низка вчених, «основний конфліктогенний потенціал культурної взаємодії в XXI ст. пов'язаний саме з зіткненням міської та сільської цивілізацій». Спочатку «він породжує конфлікт, який розвивається всередині кожної культури, порушеної модернізацією, і лише згодом, у міру глобалізації модернізаційних процесів і внаслідок їх неминучою асинхронності, починає сприйматися як міжкультурний». [9; 32].

Наявність цього конфліктогенного пласта в умовах масових міграцій надзвичайно загострює проблему міжкультурної взаємодії, ускладнює пошуки нової культурної ідентичності, причому не лише мігрантами, але й населенням приймаючих спільнот, старання яких зберегти свою культурну ідентичність виявляються марними. Перемішування культур неодмінно призводить до їх взаємопроникнення та синтезу.

Для зрілої освіченої людини місто – це, насамперед, вищий рівень культурних можливостей та самореалізації особистості. Тому міський житель, приїхавши в село на годину-другу зовсім не відчуває себе іншим. Різниця відчутна, коли доводиться прожити тут деякий час. Місто – це державні, наукові та освітні установи, театри, для більшості ж – супермаркети й торгові центри. Для селян це ще й перспектива кар'єрного росту для їхніх дітей. Вони наочно переконаються, що більша частина мислителів, науковців, митців були вихідцями з села, місто давало їм лише змогу втілити в життя свої ідеї.

У молодого покоління, звісно, критерії інші. У чому ж полягає культурна антиномія «село – місто» в уявленнях студентської молоді?

Уявімо собі пересічну дівчинку чи хлопчика, які є корінними селянами. Років 15–17 вони живуть у певному соціумі, де є свої правила та закони, стиль мовлення, поведінки, одягу, і раптом вони опиняються в незвичному для себе світі і не зовсім звичними обов'язками. Перше бажання – повернути все назад, як було. Але проходить якийсь час і сільська дитина починає розуміти переваги міського життя нехай і зі зрослими вимогами до себе, а через рік-другий взагалі не уявляє себе поза умовами міста.

Звісно, сьогодні не можемо узагальнювати всіх представників сільської місцевості, адже більшість із них майже не відрізняються від міщан. Та проведене нами анкетування серед студентської молоді показало, що вона бачить суттєву різницю між міщанином та селянином і сьогодні.

Серед 80 опитаних студентів 90% на запитання: «Чим відрізняється міська дівчина (хлопець) від сільської»? відповіли: «Манерою говорити, поведінкою, одягом». Були такі, що відповіли: «Всім».

Опитування доводить, що, не зважаючи на плінність часу, розвитку інфраструктури та комунікаційних систем, сільська і міська культура творять зовсім різних людей. Час вніс свої корективи, проте не викорінив цю різницю зовсім.

Щодо нашого опитування, то серед відповідей були і такі: «нічим не відрізняються», «майже не відрізняються», «дівчата відрізняються стилем одягу, а хлопці майже нічим».

Якщо відстежити «географію», то можна зробити висновок, що все залежить від розташування населеного пункту: чим ближче село до міста, тим менша відмінність. Окрім того, близьке розташування населених пунктів не змушує селян переїздити до міста; в цьому немає необхідності.

Дослідники вбачають дві форми культури: буденну (повсякденну) і спеціальну. Першу створює соціум у багатоманітті побутових чинників, серед яких такі вигоди, як наявність аптек, перукарень, хімчисток, станцій обслуговування автотранспорту, заправок, ресторанів. Друга забезпечує умови для культурного розвитку особистості і стосується наявності театрів, музеїв, галерей, музичних та художніх шкіл [14; 21].

Більшість опитаних студентів, які походять із сільської місцевості не зауважує відсутності в селі об'єктів повсякденної культури. На це зважають майже усі міські мешканці, знайомі з селом. Більшою мірою і одні й інші вказують на відмінності в забезпеченні села об'єктами спеціальної сільської культури. Вже сьогодні в багатьох селах Хмельниччини не функціонують школи, бібліотеки; номінально існують, але не працюють Будинки культури. В результаті – молодь не має змоги культурно провести своє дозвілля.

Найлюднішим місцем для спілкування непомітно стали бари, а в літню пору – береги водойм. В окремих випадках по селах досі функціонують Будинки культури, де крім адміністратора, працює хореограф, вокаліст, формуються танцювальні (з шкільної молоді) та вокальні (з осіб старшого і похилого віку) колективи; окрім загальноосвітньої працює ще й музична школа. Та в більшості випадків сільські діти поняття не мають про музичну чи спортивну школу, спортивні секції також велика рідкість.

Тим-то вихідці з села почуваються обділеними в порівнянні зі своїми міськими ровесниками, хоча лише окремими. Незважаючи на постійне спілкування в межах нового колективу сільські мешканці знаходять собі нових друзів переважно серед сільських. З односельцями, як свідчить анкетування, вони щиріші, ніж із членами нового колективу. Більше з тим, що два дні на тиждень вони знову стають селянами, повертаючись на вихідні у рідне село; тож фактично перебувають у процесі маятникової міграції.

Незважаючи на нові можливості культурного розвитку, брак якого вони відзначають у своїх анкетах, їхні запити в сфері спеціальної культури майже не змінилися. Вони майже не бувають у театрі, на виставках, не відвідують тренажерних зал. «Окультурення» відбувається на рівні буденної культури: перукарні, манікюрні зали, кав'ярні, бари, супермаркети, торговища, навіть солярії вони освоюють із перших днів свого перебування в місті.

Респонденти зазначають, що їм не подобаються традиційні форми святкування родинних подій, особливо весіль, як і спілкування з молоддю, котра, як на них, не відповідає вимогам сучасності. Важко сказати місто чи самоідентифікація себе у місті так впливає на людину, у якої ще не сформований світогляд.

Новою тенденцією серед молоді Хмельниччини стало послуговування в побуті українською мовою, хоча представники старшого та середнього поколінь як масово розмовляли суржилом чи російською, так і продовжують це робити.

У загальному молодь із села всіляко прагне дотягнутися до міщан, вважаючи, що це життєво необхідно. Вони, як ніхто інший, бачать різницю між собою та молоддю міста і намагаються її різними способами нівелювати. Окрім того лад, у який вони потрапляють, на тлі попереднього життєвого досвіду, захоплює їх. Дослідження показало, що одиниці залишаються вірними сільському стилеві, більшість перелаштовується на міську хвилю. Це загальна тенденція, яку вони переймають від своїх попередників.

На анкетне запитання: «Чи багато молоді, що навчається в обласному центрі, повертається у село?» була однозначна відповідь: «Майже ніхто». З цього можна зробити висновок, що в місті студентська молодь бачить свою реальну перспективу.

Майже 40% опитаних ідеалом міського побуту вважає західноєвропейські міста, про які знає переважно з телевізійних фільмів. Більша частина з них хотіла б жити за кордоном, хоча шляхи потрапляння туди вбачає не такими, як в окремих знайомих їм односельчан. Вочевидь, причиною цього можна вважати юнацький максималізм.

Попри ефемерні ідеали, все ж зважаючи на конкретні реалії, майже 85% опитаних планує своє подальше життя в українському місті, ще 5% поки що не визначилося і допускають можливість подальшого проживання в селі. І лише 10% вбачає перевагу в сільському способі життя, але не в умовах теперішньої сільської культури, тому готова змінювати село на краще.

Висновки. Отож, більшість сьогоднішніх студентів зробить усе можливе, щоб залишитися в місті. В процесі своєї адаптації в умовах масової культури вони внесуть у міський побут чимало старих звичок і норм, що забезпечить явище руралізації міської культури і відживання певних її норм.

Список використаної літератури

1. **Блинова О. Є.** Психологічні засади міграційної активності сучасної молоді / О. Є. Блинова // Вісник Чернігів. держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка. Серія : Психологічні науки : зб. наук. пр. : у 2 т. – Чернігів, 2009. – Вип. 74. Т. 1. – С. 45–49.
2. **Блинова О. Є.** Трудова міграція населення України у соціально-психологічному вимірі : монографія / О. Є. Блинова. – Херсон : РІПО, 2011. – 486 с.

3. **Блинова Т. В.** Социальная устойчивость сельского сообщества / Т. В. Блинова, Р. П. Кутенков, В. Н. Рубцова // Социологические исследования, 1999. – № 8. – С. 35–38.
4. **Бондаревська І.** Теоретичні підходи до вивчення соціальної ідентичності / І. Бондаревська // Соціальна психологія, 2011. – № 4 (48). – С. 14–25.
5. **Бондарчук О. І.** Модель особистісного розвитку студентської молоді / О. І. Бондарчук // Вісник Чернігів. держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка. Серія : Психологічні науки : зб. наук. пр. : у 2 т. Чернігів, 2009. – Вип. 74. Т. 1. – С. 49–56.
6. **Боришевський М. Й.** Психологічні механізми розвитку особистості / М. Й. Боришевський // Педагогіка і психологія, 1996. – № 3. – С. 26–33.
7. **Вагин В.** Социология города [Электронный ресурс] / В. Вагин // Режим доступа : www.gumer.info/bibliotek_Buks/Sociolog/Vagin/
8. **Васютинський В. О.** Можливості та обмеження дослідження механізмів колективного самовизначення спільноти / В. О. Васютинський // Наук. студії із соціальної та політичної психології : зб. ст. – Київ : Міленіум, 2009. – Вип. 23 (26). – С. 77–86.
9. **Васютинський В. О.** Принцип інтеракційно-дискурсивного опосередкування соціалізації особи в спільноті / В. О. Васютинський // Психолого-педагогічні аспекти соціалізації особистості в умовах сучасного суспільства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / за ред. М. І. Томчука. Вінниця, 2009. – С. 39–44.
10. **Васютинський В.** Психологічні виміри спільноти : монографія / В. Васютинський. – Київ : Золоті ворота, 2010. – 120 с.
11. **Васютинський В. О.** Соціально-психологічні властивості спільноти / В. О. Васютинський // Проблеми емпіричних досліджень у психології. 2010. Вип. 4. – С. 282–293.
12. **Коган Л. Н.** Социология культуры / Л. Н. Коган. – Екатеринбург, 1992.
13. **Лукашевич М. П.** Соціологія: основи загальної, спеціальної і галузевих теорій / Лукашевич М. П., Туленков М. В., Яковенко Ю. І. – Київ : Каравела, 2008. – 345 с.
14. **Панарін С. А.** Демографічний перехід і культурне розмаїття / Панарін С. А., Акаєв А. А., Капелюшников В. Г. // Електронна версія бюлетеня «Населення і суспільство». – 2009. – № 2. – 395–396.

References

1. **Blinova O. E.** Psihologični zasady migratsiyanoi aktivnosti suchasnoyi molodi / O. E. Blinova // Visnik Chernigivskogo derzhavnogo pedagogichnogo universitetu im. T. G. Shevchenka. Seriya : Psihologični nauki : zb. nauk. prats : u 2 t. – Chernigiv, 2009. – Vip. 74. T. 1. – S. 45–49.
2. **Blinova O. E.** Trudova migratsiya naselennya Ukrayini u sotsialno-psiho-logichnomu vimirs : monografya / O. E. Blinova. – Herson : RIPO, 2011. – 486 s.
3. **Blinova T. V.** Sotsialnaya ustoychivost selskogo soobschestva / T. V. Blinova, R. P. Kutenkov, V. N. Rubtsova // Sotsiologicheskie issledovaniya. 1999. – № 8. – S. 35–38.
4. **Bondarevska I.** Teoretichns pidhodi do vivchennya sotsiainoyi identichnosti / I. Bondarevska // Sotsialna psihologiya. 2011. – № 4 (48). – S. 14–25.
5. **Bondarchuk O. I.** Model osobistlnogo rozvitku studentskoyi molodi / O. I. Bondarchuk // Visnik Chernigivskogo derzhavnogo pedagogichnogo universitetu Im. T. G. Shevchenka. Seriya : Psihologični nauki : zb. nauk. prats : u 2 t. Chernigiv, 2009. – Vip. 74. T. 1. – S. 49–56.
6. **Borishevskiy M. Y.** Psihologični mehanizmi rozvitku osobistosti /M. Y. Borishevskiy // Pedagogika i psihologiya. 1996. – № 3. – S. 26–33.
7. **Vagin V.** Sotsiologiya goroda [Elektronnyiy resurs] / V. Vagin Rezhim dostupa : www.gumer.info/bibliotek_Buks/Sociolog/Vagin/
8. **Vasyutinskiy V. O.** Mozhlivosti ta obmezhenya doslidzhennya mehanizmiv kolektivnogo samoviznachennya spilnoti / V. O. Vasyutinskiy // Naukovi studiyi iz sotsiainoyi ta politichnoyi psihologiyi : zb. statey. Kyiv : Milenium, 2009. – Vip. 23 (26). – S. 77–86.
9. **Vasyutinskiy V. O.** Printsip interaktsiyno-diskursivnogo oposeredkuvannya sotsializatsiyi osobi v spilnoti / V. O. Vasyutinskiy // Psihologo-pedagogični aspekti sotsializatsiyi osobistosti v umovah suchasnogo suspilstva : materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. / za red. M. I. Tomchuka. Vinnitsya, 2009. – S. 39–44.
10. **Vasyutinskiy V.** Psihologični vimiri spilnoti : monografiya / Vadim Vasyutinskiy. – Kyiv : Zoloti vorota, 2010 – 120 s.
11. **Vasyutinskiy V. O.** Sotsialno-psiologični vlastivosti spilnoti / V. O. Vasyutinskiy // Problemi empirichnih doslidzhen u psihologiyi. 2010. Vip. 4. – S. 282–293.
12. **Kogan L. N.** Sotsiologiya kulturyi / L. N. Kogan. Ekaterinburg, 1992. 3. Kogan, L.N. Teoriya kulturyi / L. N. Kogan. – Ekaterinburg, 1994.
13. **Lukashevich M. P.** Sotsiologiya: osnovi zagalnoyi, spetsialnoyi i galuzevih teoriy / Lukashevich M. P., Tulenkov M. V., Yakovenok iu.I. – Kyiv : Karavela, 2008. – 345 s.
14. **Panarin S. A.** Demografichniy perehid i kulturne rozmayittya / Panarin, S. A., Akaev, R. Kapelyushnikov. – Elektronna versiya byuletanya Naseleennya i suspilstvo. – 2009. – S. 395–396.

CULTURAL ANTIMONY «VILLAGE – CITY» IN THE PERCEPTION OF YOUNG STUDENTS

Rybchyns'ka Olga, applicant of Culturology Department in Eastern European National University, teacher of Khmelnytsky College of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics

The article is devoted to the problem of cultural paradox «village-city» in the light of these phenomena's perception by young people. The behaviour of peasants by birth in the urban community was analyzed. Also some factors influencing the consciousness of a modern teenager which change his ideas about culture in a wide sense of the word are presented. The study is based on a questionnaire survey, which was conducted among the students of Khmelnytsky Region.

A comprehensive analysis of the questionnaire survey showed that most peasants tend to become middle class and do everything possible to eradicate any signs of their rural culture. The study of the questionnaire survey conducted among the student youth of Khmelnytsky Region proves the fact that the product of urban culture, getting in the urban environment in most cases is modified.

Key words: culture, town, village, antinomy, middle class, peasants, identification.

UDC 130.2

CULTURAL ANTIMONY «VILLAGE – CITY» IN THE PERCEPTION OF YOUNG STUDENTS

Rybchyns'ka Olga, applicant of Culturology Department in Eastern European National University

The aim of the work is to investigate the factors influencing the development of Ukrainian culture in the villages and cities of Podillya. After all, recent studies prove that the modern Ukrainian city rarely cultivates fashion for national customs and traditions.

Research methodology consists in comparative-historical and culturological approach. In this vein, contemporary society is considered as a multi-level system of culture, which consists of three main relatively independent systems: «Nature», «Man», «Society».

Results. Understanding the development of urban and rural culture in Podillia in the 21st century raises many questions about their development in terms of nationality. The outlined components of these cultures prove that each of them develops in a separate channel, but when crossing, the city culture has some advantages. The study of the questionnaire survey conducted among the student youth of Khmelnytsky Region proves the fact that the product of urban culture, getting in the urban environment in most cases is modified. Antagonism of urban and rural life in the everyday life has long been. Urban culture has always been a model for the village. Urban fashion, albeit with some lag, but still fell first to the richest sections of the population, and subsequently became a gain for the broad peasant circles.

Novelty consists in the study of stereotypes contemplated by modern youth, and on the basis of them to prove or to refute the version that the culture of the city erects from the representative of the rural community any signs of Ukrainian national culture.

The practical significance. So, most of today's students will do their best to stay in the city. In the process of their adaptation in the conditions of mass culture, they will introduce into the city life a lot of old habits and norms, which will ensure the phenomenon of rusalization of urban culture and the rescue of certain its norms.

Key words: culture, town, village, antinomy, middle class, peasants, identification.

Надійшла до редакції 2.11.2017 р.

УДК [316.35:303.4](053.6) «XIX – поч. XX»

ІСТОРИОГРАФІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДІЖНОГО ДОЗВІЛЛЯ ОСТАННЬОГО ДЕСЯТИЛІТТЯ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ

Перець Андрій, магістрант VI курсу спеціальності «Культурологія», Рівненський державний гуманітарний університет, м . Рівне
Perets 1994@yandex.ru

Здійснено короткий огляд публікацій останнього десятиліття XX – початку XXI ст. вітчизняних та зарубіжних (близького зарубіжжя) дослідників, що стосуються проблемних питань молодіжного дозвілля.

Молодіжне дозвілля розглянуто науковцями крізь призму: соціально-філософських проблем, питань зміни ціннісних орієнтації молоді людини та їх впливу на вибір дозвіллевих форм, трансформації видів і процесу організації дозвілля молоді, специфіки сучасних інноваційних форм молодіжного дозвілля, особливості розвитку молодіжних субкультур XXI ст.

Ключові слова: молодіжне дозвілля, історіографія, культурологічні дослідження.